

5.8.1 Zeměpis

PRIMA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
VESMÍR A ZEMĚ	- žák prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas - krajinná sféra – složky a prvky přírodní sféry, geografická (šířková) pásma, přírodní oblasti		BIO FYZ
ZÁKLADY KARTOGRAFIE	- žák používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - prokazuje základní orientaci v mapových podkladech - žák lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovná jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy - hlavní kartografické produkty - plán, mapa, glóbus - zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i digitální podobě		

SEKUNDA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
REGIONY SVĚTA (VYJMA EVROPY)	- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry , zvláštnosti a podrobnosti jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- regiony Severní Amerika (vč. Střední), Jižní Amerika, Asie, Afrika, Austrálie a Oceánie - přiměřená charakteristika uvedených regionů z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - vybrané státy uvedených regionů a jejich základní charakteristika		OBV, BIO

TERCIE

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	- žák posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- politický zeměpis: státy a jejich uskupení, kolonizace světa, politické a vojenské organizace - obyvatelstvo světa: obyvatelstvo, kulturní rozmanitost, sídla - světové hospodářství: propojenost hospodářství, zemědělství, průmysl, doprava a spoje, služby, cestovní ruch		BIO, OBV, ICT
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	- žák porovná různé krajiny jako součást pevninské krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění biomů - uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- globální problémy světa - rozmanitost přírody a její ochrana		

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	- žák ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - využívá GPS - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- orientace a GPS - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		
--	--	--	--	--

KVARTA

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ČESKÁ REPUBLIKA	- žák hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- poloha a přírodní podmínky ČR: povrch, geomorfologie, vodstvo, podnebí, příroda a její ochrana - obyvatelstvo a hospodářství ČR: vývoj a složení obyvatelstva, sídla, zemědělství a těžba, průmysl, doprava a služby - současná Česká republika: politické a ekonomické změny v moderní době, členství v mezinárodních organizacích - kraje České republiky		BIO, OBV

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
MÍSTNÍ REGION	- žák vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	- místní region – zeměpisná poloha, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj		
REGIONY SVĚTA - EVROPA	- žák lokalizuje na mapách jednotlivé evropské regiony, hlavní geomorfologické prvky, pevninské i oceánské vodstvo - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti jednotlivých evropských regionů a vybraných modelových států - zvažuje, jaké změny v Evropě nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- Evropa - přiměřená charakteristika evropských regionů z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti) - vybrané státy evropských regionů a jejich základní charakteristika		

KVINTA + 1. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
ÚVOD DO GEOGRAFIE	- žák vymezí objekt studia geografie a zhodnotí její význam pro společnost	- význam a rozdělení geografie; krajinná sféra, příroda a člověk	2.1 – 2.3 3.1 – 3.3 4.1 – 4.3	ZSV, BIO, ICT
ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO	- žák porovná postavení Země ve vesmíru a její vlastnosti s ostatními tělesy sluneční soustavy - charakterizuje postavení Země v kontextu sluneční soustavy	- Země ve vesmíru; sluneční soustava; tvar, velikost a pohyby Země		
ZNÁZORNĚNÍ ZEMĚ NA MAPÁCH	- žák aktivně používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i digitální podobě - používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- základy kartografie – obsah a druhy map, vznik mapy - GIS, GPS		

PŘÍRODNÍ SFÉRA ZEMĚ	- objasní základní principy členění zemského povrchu - žák rozliší jednotlivé složky fyzicko-geografické sféry a popíše vztahy mezi nimi - objasní složení a strukturu jednotlivých zemských sfér - popíše základní procesy ve fyzicko-geografické sféře a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život člověka - rozlišuje klíčové vlastnosti půdy, zdůvodní nutnost její ochrany - charakterizuje hlavní biomy světa a jejich životní podmínky	- atmosféra - hydrosféra - litosféra; vnitřní a vnější geologické děje, tvary zemského povrchu - pedosféra - biosféra – přírodní oblasti Země		
OBYVATELSTVO A SÍDLA	- žák zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi - zhodnotí pohyb a rozmístění obyvatelstva - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská a kulturní specifika - identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení	- světová populace, její vývoj a pohyb - obyvatelstvo a sídla - jádrové a periferní oblasti - základní demografické charakteristiky		
HOSPODÁŘSTVÍ	- žák rozeznává sektory světové ekonomiky a zařazuje do nich příslušné obory - zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit - vymezí jádrové a periferní oblasti světa - zhodnotí bilanci surovinových a energetických zdrojů - vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu	- jednotlivé sektory ekonomiky - mezinárodní obchod, hrubý domácí produkt		

POLITICKÁ GEOGRAFIE	- žák porovná státy světa, vyhledá je na mapách - popíše význam mezinárodních integračních seskupení a organizací - lokalizuje na politické mapě světa oblasti hlavních aktuálních geopolitických procesů a změn	- politické uspořádání států - mezinárodní integrace a globalizace - ohniska napětí a geopolitické změny v současném světě		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	- žák zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí - rozdělí a charakterizuje globální problémy současného světa - vysvětlí principy udržitelného rozvoje	- globální problémy lidstva - udržitelný rozvoj		

SEXTA + 2. ROČNÍK

Téma	Výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata	MP vazby
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE EVROPY	- žák vymezí jednotlivé regiony Evropy, lokalizuje je na mapách - zhodnotí polohu, přírodní, ekonomické a sociální poměry evropských regionů - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti jednotlivých evropských regionů a vybraných modelových států	- přírodní podmínky evropských regionů - historický, politický a ekonomický vývoj - evropská integrace - státy jednotlivých evropských regionů	2.4, 2.5	ZSV, BIO
MIMOEVROPSKÉ REGIONY	- žák vymezí jednotlivé regiony světa, lokalizuje je na mapách - zhodnotí polohu, přírodní, ekonomické a sociální poměry jednotlivých světadílů - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podrobnosti jednotlivých světových regionů a vybraných modelových států	- jednotlivé regiony Asie - Islámská a subsaharská Afrika - Angloamerika a Latinská Amerika - Austrálie a Oceánie - Antarktida		
REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE ČESKÉ REPUBLIKY	- zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje ČR, orientuje se na fyzické mapě ČR - lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti ČR - přiměřeně charakterizuje ekonomiku ČR a její úroveň - popíše strukturu sídel v ČR - na mapě lokalizuje kraje ČR, krajská města	- poloha, rozloha ČR - územní vývoj státu - přírodní podmínky, ochrana přírody - politický systém, administrativní členění - obyvatelstvo, sídla - hospodářství - jednotlivé oblasti ČR		